

Byggevareindustriens innspill om klimakrav

1. Hvordan kan krav i bygningsregelverket bidra til lavere klimagassutslipp fra bygninger?

I vårt innspill vil vi konsentrere oss om krav knyttet til materialer, både med hensyn til krav knyttet direkte til klimagassutslipp samt avfallsmengder.

Livsløpsbaserte utslipp i tilknytning til materialer, og da spesielt produksjonsfasen, utgjør en stor andel av utslippene fra bygninger. Ved å stille tilstrekkelige ambisiøse livsløpsbaserte krav vil det bidra til å redusere klimagassutslippene. Kravene bør primært legges på bygningsnivå basert på beregningsmetodikken i NS 3720 og veiledende standardiserte scenarier samt definerte omfang både i forhold til livsløpsfaser og bygningsdeler. Her kan det vurderes i en kombinasjon med minstekrav for bygningselementer/evt. materialer (tilsvarende tiltaksmetoden for energi). Kravene bør foreligge som gitte kravsnivå for ulike bygningskategorier, og da på et såpass ambisiøst nivå slik at kravene faktisk vil bidra til lavere utslipp, og ikke kun bidra til å dokumentere dagens nivå.

Klimakravene bør angis for alle bygningskategorier, også inkludert småhus, og kravsnivåene må foreligge i god tid før kravene innføres slik at næringen får tid til å forberede seg. I videre arbeid forutsetter vi at det utarbeides tilstrekkelige konsekvensanalyser både mht til bygningskategorier, materialbruk/konstruksjonsform og størrelse/form i forkant av fastsettelse av kravsnivå.

I tillegg bør vurderes om det skal legges inn maksimum tillatte avfallsmengder for ulike bygningskategorier som indirekte vil bidra til å redusere klimagassutslippene. Men ved å stille utslippskrav der avfall inngår, vil også reduserte avfallsmengder bidra til lavere utslipp og det vil ikke være like stort behov for å stille egne avfallskrav. Krav knyttet til utslipp fra byggeplass (fossilfrie og utslippsfrie byggeplasser) vil også bidra til lavere klimagassutslipp i tilknytning til byggeprosjekter, men er heller ikke noe vi ikke vil berøre i vårt innspill.

2. Hva bør inngå i et klimagassregnskap?

TEK17 stiller allerede i dag krav til klimagassregnskap i tilknytning til materialer og deler av bygningsdelstabellen kap. 2 for fasene A1-A5 med stor frihet i scenarier. Ideelt sett bør en legge til grunn en komplett livsløpsbasert klimagassanalyse inkludert alle materialer som inngår i en bygning samt energi, men siden tilgangen og enighet om omforente klimadata for energi ikke er på plass enda og man har egne krav knyttet til energiformer, anbefales det å prioritere materialer i et klimagasskrav.

Siden vi mener at det viktigste er å fokusere på klimagasskrav i form av gitte nivåer, viser vi til sp.m 3.

3. Hva bør inngå i et klimagasskrav?

Ved etablering av klimagasskrav med gitte nivåer bør det vurderes hvilket omfang med hensyn til bygningsdeler som skal inngå i kravet, og om det skal være samme omfang for alle bygningskategorier. Analyser viser at det er betydelig utslipp i tilknytning til tekniske installasjoner for enkelte bygningskategorier, mens det for eksempel for boliger har mindre betydning.

Omfanget av klimagassdata fra EPDer for byggevarer knyttet til bygningsdelstabellen kap. 2 er relativt omfattende, mens det er økende for produkter knyttet til tekniske installasjoner. Det ansees derfor for fullt mulig å stille krav som også omfatter enkelte tekniske installasjoner med størst klimapåvirkning i form av materialer.

Kravsnivået må baseres på livsløpsberegninger for fasene A-C i hht. NS 3720 inkludert veiledende scenarier knyttet til levetid, transportavstander og avhending for definerte deler av bygningsdels-tabellen. Veiledende scenarier skal være på plass i løpet 2024 og vil innebære at klimagassberegninger og -rapporter basert på disse scenariene er godt sammenlignbare med definerte krav. Ved første fastsettelse av kravsnivå, bør det samtidig angi en plan for skjerpelser av kravsnivå for å gi næringen og industrien forutsigbarhet om hva som vil komme i neste omgang.

Videre bør det vurderes om hvordan forskriften kan være en pådriver i den digitale utviklingen for å redusere kostnadene til analyser og tiltak, uten å stille egne særkrav til rapportering knyttet til klimagassutslipp. En mulighet er at en digital rapportering ligger som en anbefalt, men ikke som krav.

Det bør også vurderes om kravsnivået skal ligge i forskrift eller som en preakseptert ytelse. Dette vil avhenge av hvilket ambisjonsnivå nivåene legges på siden et forskriftskrav vil være et minimumskrav for alle tiltak, mens en preakseptert ytelse kan være noe strengere.

4. utfordringer ved å ha et konkret klimagasskravsnivå i TEK17 og i så fall hvilke?

Per i dag er det en utfordring ved at nåværende versjon av beregningsstandarden NS 3720 har for store valgmuligheter mht til scenarier i klimagassberegningene, noe som igjen fører til at tilsynelatende like beregninger kan gi svært ulike beregningsresultater. I tilknytning til påbegynt revisjon av NS 3720 der veiledende scenarier prioriteres, vil denne utfordringen løses.

Men til tross for utarbeidelse av veiledende levetider til bruk i klimagassberegninger, mangler næringen gode metoder om hvordan teknisk levetid faktisk skal dokumenteres for reelle produkter. Dette er en utfordring både når det gjelder klimagassvurderinger, men også i tilknytning til sirkulær økonomi og mangel på forutsigbarhet om varigheten til produktene. Her etterlyser produsentene standardiserte test- og dokumentasjonsmetodikk for å sikre etterrettelig data, utover økonomiske garantier.

En utfordring som også må løses er å sikre at alle relevante aktører i næringen har tilstrekkelig kompetanse, både mht til klimagassberegninger, analyser og materialvalg. Digitale løsninger basert på åpne og maskinlesbare formater er en forutsetning for kostnadseffektive beregninger.

Kostnader knyttet til spesielt ambisiøse klimagasskrav vil kunne være en betydelig barriere, siden tiltak spesielt i industrien vil kunne innebære økte kostnader på materialene.

5. Hvordan vil du prioritere mellom energiltak og klimatiltak i bygningsregelverket hvis de kommer i konflikt med hverandre?

Viser til svaret som ble gitt i tilknytning til innspill om energikrav. Kortversjonen er at energiltak bør prioriteres siden dette også er et klimatiltak.

Annet

Regelverket må være tydelig på at krav til klimagassutslipp ligger i Teknisk forskrift, noe som innebærer at det ikke skal åpnes for lokale- og kommunale krav.

Videre bør Norge la seg inspirere av utkastet til Bygningsenergidirektiv III og krav til livsløpsbasert klimagassutslipp innen 2030 for alle bygg med en opptrappingsplan. Allerede nå kan myndighetene formidle tidspunkt for innføring av kravsnivå, selv om kravsnivået enn så lenge ikke er fastsatt.